IV

(Aktai, priimti iki 2009 m. gruodžio 1 d. remiantis EB sutartimi, ES sutartimi ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartimi)

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2009 m. kovo 24 d.

dėl valstybės pagalbos C 47/05 (ex NN 86/05), kurią Graikija suteikė *Hellenic Vehicle Industry SA* (ELVO)

(pranešta dokumentu Nr. C(2009) 1476)

(Tekstas autentiškas tik graikų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2010/273/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtas nuostatas ([1]),

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 2002 m. gegužės 27 d. raštu Komisija gavo skundą, kuriame aiškinama, kad Graikijos valdžios institucijos suteikė valstybės pagalbą ELVO – *Hellenic Industry SA* (toliau – ELVO).

(2) Daug kartų keitusis nuomonėmis su Graikijos valdžios institucijomis Komisija 2005 m. gruodžio 7 d. raštu pranešė Graikijai, kad dėl pagalbos nusprendė inicijuoti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą.

(3) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([2]). Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis teikti savo pastabas dėl pagalbos.

(4) Komisija negavo suinteresuotųjų šalių pastabų.

(5) Graikija savo pastabas dėl Komisijos sprendimo pradėti procedūrą pateikė 2006 m. kovo 1 d. raštu. Daugiau informacijos Graikija pateikė 2006 m. liepos 26 d., 2006 m. liepos 28 d., 2006 m. rugpjūčio 2 d., 2007 m. liepos 2 d., 2007 m. rugpjūčio 31 d., 2007 m. rugsėjo 6 d., 2007 m. spalio 18 d., 2008 m. vasario 22 d. ir 2008 m. rugpjūčio 20 d. raštuose.

(6) Komisijos pareigūnų ir Graikijos valdžios institucijų atstovų posėdis, dalyvaujant ELVO atstovams, surengtas 2007 m. gegužės 4 d.

2. FAKTAI

2.1. Gavėjas

(7) ELVO – Salonikuose, Graikijoje, įsikūrusi karines ir civilines transporto priemones ir atsargines dalis gaminanti bendrovė. ELVO yra pagrindinė motorinių transporto priemonių Graikijos ginkluotosioms pajėgoms tiekėja.

(8) Remiantis turima informacija, bendrovė gamina šių rūšių transporto priemones: autobusus, troleibusus, savivarčius, šiukšlių sunkvežimius, vandens autocisternas, gaisrininkų transporto priemones, sniegvalius, orlaivių transporterius, automobilinius kranus, traktorius, sunkvežimius, priekabas, visureigius, tankus ir šarvuotas transporto priemones.

(9) Bendrovė įsteigta 1972 m. kaip traktorių, sunkvežimių, dviračių ir variklių gamintoja *Steyr Hellas SA*. 1987 m. bendrovė pervadinta ELVO ir jos pagrindine akcininke tapo Graikijos Vyriausybė.

(10) Surengus viešąjį konkursą, pagal 2000 m. rugpjūčio 29 d. akcijų pardavimo sutartį 43 % ELVO akcijų įsigijo *Mytilineos Holdings SA* (toliau šis pardavimas vadinamas daline privatizacija). Dabar 51 % ELVO akcijų priklauso Graikijos Vyriausybei.

(11) ELVO dabar dirba 672 asmenys (2007 m. duomenimis). 2007 m. jos apyvarta buvo 84 mln. EUR.

([1]) OL C 34, 2006 2 10, p. 24.
([2]) Plg. 1 išnašą.

2.2. **Paramos priemonės**

2.2.1. *Atleidimas nuo mokesčių pagal Įstatymą Nr. 2771/1999*

(12) Pagal 1999 m. gruodžio 16 d. priimto Įstatymo Nr. 2771/1999 15 straipsnio 3 dalį Graikijos valstybė panaikino visus su 1988–1998 m. mokesčiais ir fiskalinėmis nuobaudomis susijusius ELVO įsiskolinimus valstybei (toliau – atleidimas nuo mokesčių A). Remiantis Graikijos valdžios institucijomis, ELVO panaikintas 1 193 753 186 GRD (3 503 310,89 EUR) įsiskolinimas ([3]) valstybės iždui.

(13) Savo pastabose dėl Komisijos sprendimo pradėti procedūrą pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį Graikijos valdžios institucijos Komisijai pranešė apie dar dvi priemones, skirtas ELVO paremti.

2.2.2. *Atleidimas nuo mokesčių pagal Įstatymą Nr. 1892/90*

(14) Pagal Įstatymo Nr. 1892/90 49 straipsnį priimtu sprendimu ([4]) Graikijos valdžios institucijos atleido ELVO nuo 3 546 407,89 EUR mokesčių (toliau – atleidimas nuo mokesčių B). Ši suma buvo lygi ELVO mokestinėms prievolėms nuo 1998 m. (praėjusio mokesčių audito metai) iki pardavimo *Mytilineos*. Atleidimo nuo mokesčių forma – mokesčių administravimo institucijos grąžinti ELVO anksčiau sumokėti mokesčiai. Sumos paskirstytos taip:

— 2 912 380,90 EUR PVM, kurį ELVO sumokėjo po dalinės privatizacijos, bet kuris turėjo būti sumokėtas už laikotarpį nuo 2000 m. sausio 1 d. iki dalinės privatizacijos 2000 m. rugpjūčio 29 d. Graikijos valdžios institucijos šią sumą grąžino dviem dalimis: 2002 m. lapkričio 7 d. (900 000 EUR) ir 2004 m. vasario 6 d. (2 012 318,90 EUR),

— 634 088,99 EUR mokesčių, kuriuos ELVO sumokėjo už 1998, 1999 ir 2000 veiklos metus (iki dalinės privatizacijos). Graikija nenurodė tikslios grąžinimo dienos.

2.2.3. *Paskolos garantija*

(15) 1997 m. Vokietijos bankas *Bayerische Hypo und Vereinsbank AG* suteikė ELVO 23 008 134,635 EUR vertės paskolą. Šiai paskolai suteikta Graikijos valstybės garantija (toliau – paskolos garantija). ELVO nepateikė garantijai įkaito, bet sumokėjo valstybei 1 % nuo sumos dydžio mokestį. Graikijos valdžios institucijos informavo Komisiją, kad paskola panaudota Gynybos ministerijos aprūpinimo programai skirtai produkcijai finansuoti, konkrečiau – […] (*), skirtų Graikijos kariuomenei, gamybai.

3. **PROCEDŪROS PRADĖJIMO PAGAL 82 STRAIPSNIO 2 DALĮ PRIEŽASTYS**

(16) Kaip jau minėta, Komisija 2005 m. gruodžio 7 d. raštu informavo Graikiją, kad pradėjo procedūrą pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį dėl atleidimo nuo mokesčių A, kuris, jos nuomone, yra valstybės pagalba. Komisijai kilo abejonių dėl pagalbos derėjimo su bendrąja rinka dėl tokių priežasčių.

(17) Keičiantis nuomonėmis prieš sprendimą pradėti procedūrą, Graikija teigė, kad visai ELVO veiklai taikomas EB sutarties 296 straipsnis, nes ELVO daugiausia gamina karines transporto priemones Graikijos ginkluotosioms pajėgoms. Tačiau Komisija pažymėjo, kad ELVO taip pat gamina civilines transporto priemones ir dvejopos paskirties transporto priemones. Graikija neįrodė, kad atleidimas nuo mokesčių taikytas tik ELVO karinei produkcijai ir kad tai buvo būtina Graikijos esminiams gynybos interesams.

(18) Taigi Komisija manė, kad tik dalis ELVO suteiktos finansinės paramos buvo skirta karinei produkcijai, kuriai taikomas EB sutarties 296 straipsnis, ir kad pagalba, skirta produkcijai, kuriai tas straipsnis netaikomas, turi būti nagrinėjama taikant EB sutarties 88 straipsnio 2 dalies procedūrą.

(19) Tame pačiame rašte Komisija reikalavo, kad Graikija pagal Tarybos reglamento Nr. 659/1999 ([5]) 10 straipsnio 3 dalį suteiktų jai informacijos keliais klausimais, tarp kurių buvo tokie klausimai:

— informacijos apie bet kurią kitą iš viešųjų išteklių ELVO suteiktą finansinę paramą,

— įrodymų, kad išlaidų ir pajamų apskaita, susijusi su civilės paskirties produkcija (įskaitant dvejopos paskirties produkciją) ir karine produkcija, buvo atskira ir kad pagalba panaudota tik karinei produkcijai,

— duomenis apie apyvartos paskirstymą pagal gaminių kategorijas (civilinės paskirties, dvejopos paskirties ir karinės paskirties).

4. **GRAIKIJOS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ PASTABOS**

(20) Dėl Komisijos sprendimo pradėti tyrimo procedūrą Graikija pateikė tokias pastabas.

([3]) Sumą eurais nurodė Graikijos valdžios institucijos.

([4]) 4 Šis sprendimas svarbus tik 2000 m. rugpjūčio 29 d. Graikijos valstybės ir *Mytilineos* akcijų pardavimo sutartyje.

(*) Ši informacija yra profesinė paslaptis.

([5]) 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1).

4.1. **Kitos pagalbos priemonės**

(21) Gavusi Komisijos nurodymą, Graikija informavo Komisiją apie minėtą atleidimą nuo mokesčių B ir paskolos garantiją. Graikija teigė, kad ELVO negavo jokios kitos paramos iš viešųjų lėšų.

4.2. **EB sutarties 296 straipsnio tinkamumas**

(22) Graikija informavo, kad ELVO nevedė atskiros savo produkcijos karinės ir civilinės dalies apskaitos. Tačiau Graikija teigė, kad ELVO daugiausia gamina karinę įrangą. Taigi 1987–1998 m. „karinės programos“ sudarė 85 % bendrovės pardavimo. Jei 1999 m. karinė produkcija ir sudarė tik 54 % pardavimo, tai buvo išskirtinis atvejis dėl 1997 m. sutarties, pagal kurią įvairioms viešosioms institucijoms reikėjo pristatyti autobusų ir troleibusų, įgyvendinimo (ir iš tikrųjų 2000–2002 m. karinės produkcijos pardavimo dalis vėl pasiekė įprastai aukštą lygį: atitinkamai 64,61 %, 72,59 % ir 98,40 %). Taigi, išskyrus 1999 m., didžiulė ELVO produkcijos dalis buvo karinės paskirties ir jai galėjo būti taikomas EB sutarties 296 straipsnis.

4.3. **Privataus pardavėjo principas**

(23) Kadangi atleidimui nuo mokesčių A ir atleidimui nuo mokesčių B netaikomas EB sutarties 296 straipsnis, jie turi būti nagrinėjami atsižvelgiant į ELVO dalinę privatizaciją. Dalinė privatizacija įvyko surengus viešąjį konkursą, kuriame interesą pareiškė aštuonios Graikijos ir tarptautinės grupės. Keturios pateikė reikalavimus atitinkančius pasiūlymus. Geriausiu laikytas *Mytilineos* pasiūlymas.

(24) Vykdydama privatizacijos procesą Graikijos valstybė nusprendė, kad ELVO turėtų būti parduota be jokių mokestinių prievolių, susidariusių iki pardavimo, ir kad bet kokios mokestinės prievolės, kurios atsirastų prieš pardavimą, bet būtų vykdytinos vėliau, turėtų tekti Graikijos valstybei. Šios sąlygos buvo pirkimo procedūros sąlygų dalis ir apie jas buvo žinoma visiems pasiūlymų teikėjams (kurių pasiūlymuose dėl tos priežasties atsispindėjo, kad šios skolos bus nurašytos). Tikslas buvo užtikrinti kuo didesnę akcijų kainą (bendros panaikintos mokestinės pretenzijos).

(25) Graikijos valstybė teigia, kad panašiuose sandoriuose pardavėjui prisiimti parduodamo subjekto ateityje vykdytinus finansinius įsipareigojimus vykdant sandorį, – įprasta komercinė praktika. Be to, Graikijos valdžios institucijos teigia, kad *Mytilineos* sumokėta suma (12 179 071 EUR) joms buvo didelis grynasis atlygis net atėmus nurašytą skolą (grynoji suma 5 129 298,12 EUR).

(26) Taigi Graikija teigia, kad veikė panašiai, kaip veikia privatus pardavėjas, kuris parduodamas turtą siekia gauti kuo didesnį pelną, ir kad atleidimas nuo mokesčių A ir atleidimas nuo mokesčių B nėra valstybės pagalba.

4.4. **Valstybės pagalbos schema N 11/1991**

(27) Graikijos valdžios institucijos taip pat paminėjo valstybės pagalbos schemą N 11/91, kurią Komisija patvirtino 1991 m. liepos 11 d. rašte. Pagal šią schemą leidžiama valstybės pagalba skolos nurašymo ar skolos kapitalizavimo forma 208 nurodytų viešojo sektoriaus įmonių, tarp kurių yra ir ELVO, privatizacijos atžvilgiu. Tačiau pagal schemą reikalauta apie tokią pagalbą Komisijai iš anksto pranešti esant tokioms aplinkybėms:

— jei įmonė parduodama ne per viešą konkursą, bet laikantis kitokios procedūros, t. y. tiesiogiai parduodant trečiajai šaliai,

— jei įmonė veikia tam tikruose sektoriuose, tarp kurių yra ir automobilių pramonės sektorius [6].

(28) Graikijos valdžios institucijos teigia, kad ši schema taikyta skolų nurašymui pagal Įstatymą Nr. 1892/90. Apie nurašymą Komisijai iš anksto pranešti nereikėjo, nes 43 % ELVO buvo parduodama pagal viešojo konkurso procedūrą ir kadangi ELVO yra karinės produkcijos gamintoja, ji nepatenka į „automobilių“ gamintojų kategoriją taikant valstybės pagalbos nuostatas.

5. **VERTINIMAS**

5.1. **EB sutarties 296 straipsnis**

(29) Prieš atliekant esminį paramos priemonių vertinimą pagal valstybės pagalbos taisykles, reikėtų panagrinėti Graikijos tvirtinimą dėl EB sutarties 296 straipsnio reikšmės.

(30) Vadovaujantis EB sutarties 296 straipsnio 1 dalies b punktu, Sutarties nuostatomis valstybei narei netrukdoma „imtis priemonių, kurias mano esant būtinas apsaugoti gyvybiniams savo saugumo interesams, susijusiems su ginklų, amunicijos ir karinės paskirties medžiagų gamyba ar prekyba; šios priemonės neturi kenkti gaminių, kurie nėra specialiai skirti karo tikslams, konkurencijos bendrojoje rinkoje sąlygoms“. Ši nuostata taikoma Tarybos sudarytam gaminių sąrašui (žr. EB sutarties 296 straipsnio 2 dalį), į kurį, be visa kita, įeina (sąrašo 6 punktas) „tankai ir specialios kovos mašinos: … b) karinio tipo transporto priemonės, šarvuotos arba nešarvuotos, įskaitant plaukiamąsias mašinas, c) šarvuotieji automobiliai …“

[6] Prancūzų k. „automobiles“.

(31) Tai reiškia, kiek tai susiję su šiuo atveju, kad EB sutarties valstybės pagalbos nuostatos netaikomos priemonėms, susijusioms su gaminiais, įtrauktais į 1958 m. sąrašą, jei tokios priemonės laikomos būtinos gyvybiniams valstybės narės saugumo interesams apsaugoti.

(32) Teismo praktikoje reikalaujama, kad valstybė narė, siekianti remtis EB sutarties 296 straipsniu, pateiktų įrodymų, kad išimtys taikomos tik tokiems išskirtiniams atvejams ([7]).

(33) Graikija iš pradžių teigė, kad visa ELVO produkcija, arba bent jau labai didelė jos dalis, yra susijusi su karine medžiaga, kuriai taikomas EB sutarties 296 straipsnio 1 dalies b punktas, ir kad taikant Sutartyje nustatytas valstybės pagalbos taisyklės negali būti neleista teikti valstybės pagalbos ELVO.

(34) Su tokiu požiūriu negali būti sutinkama. Iš bylos informacijos aišku, kad ELVO produkcija susijusi ne tik su gaminiais, kuriems taikomas EB sutarties 296 straipsnis, bet ir su gaminiais, kurie arba yra dvejopos paskirties, arba tik civilinės paskirties (žr. 8 ir 17 konstatuojamąsias dalis). Jau vien dėl šios priežasties Komisija negali sutikti su bendru tvirtinimu, kad visai ELVO veiklai taikomas EB sutarties 296 straipsnio 1 dalies b punktas. Šios išimties taikymą, atsižvelgiant į jos paskirtį ir aprėptį, reikėtų vertinti atskirai kiekvienos pagalbos priemonės atžvilgiu.

(35) Atleidimo nuo mokesčių A ir atleidimo nuo mokesčių B atveju Komisija negali sutikti su tvirtinimu, kad jiems taikomas EB sutarties 296 straipsnis. Iš tikrųjų, kadangi nėra atskiros civilinės paskirties ir karinės paskirties produkcijos apskaitos, neįmanoma nustatyti, ar šios priemonės būtų taikomos išimtinai tik karinei produkcijai.

(36) Paskolos garantijos atvejis kitoks. Graikija pateikė informacijos, rodančios, kad garantija užtikrinta paskola, kurią ELVO gavo transporto priemonių, skirtų Graikijos ginkluotosioms pajėgoms, užsakymams vykdyti. Pirmasis užsakymas susijęs su […], kurie aiškiai patenka į karinių medžiagų sąrašą, kuriam taikomas EB sutarties 296 straipsnis. Antrasis užsakymas susijęs su […], kurie *prima facie* galėtų būti laikomi dvejopos paskirties gaminiais ir, kuriems taikomas EB sutarties 296 straipsnis, tik jei jie skirti konkrečiai kariniams tikslams. Šiuo atžvilgiu Graikija oficialiai pareiškė, kad […] pagaminta pagal Graikijos karinių pajėgų […] specifikacijas. Komisija sutinka, kad […] dėl savo savybių įtraukti į 30 punkte minimą priemonių sąrašą, konkrečiai į to sąrašo 6 punkto b papunktį. Graikija toliau patikino Komisiją, kad visi […] tiekti […] naudoti išskirtinai kariniais tikslais, ir tai patvirtinama Gynybos ministerijos rašte. Graikija taip pat teigė, kad […] skirta karinėms operacijoms arba karinėms operacijoms palaikyti ir pripažinti tinkami naudoti tais […] tikslais. Komisija sutinka, kad transporto priemonės yra būtinos Graikijos svarbiems saugumo interesams apsaugoti.

(37) Komisija yra tikra, kad užsakymas, dėl kurio suteikta paskolos garantija, susijęs su karinės paskirties medžiagomis pagal EB sutarties 296 straipsnio 1 dalies b punktą ir kad garantija buvo būtina dėl šių medžiagų tiekimo Graikijos gynybos pajėgoms. Taigi Komisija sutinka, kad paskolos garantijai netaikomos EB sutarties valstybės pagalbos nuostatos, remiantis EB sutarties 296 straipsnio 1 dalies b punkto išimtimi.

(38) Todėl šis tyrimas pagal valstybės pagalbos taisykles bus susijęs tik su atleidimu nuo mokesčių A ir atleidimu nuo mokesčių B.

5.2. **Valstybės pagalbos buvimas**

5.2.1. *Valstybės išteklių, atrankumo, poveikio prekybai ir konkurencijos iškraipymo sąvokos*

(39) Pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“, išskyrus tuos atvejus, kai tokia pagalba gali būti pagrįsta pagal EB sutarties 87 straipsnio 2 arba 3 dalį. Valstybės pagalbos sąvoka taikoma ne tik tiesioginiam valstybės išteklių pervedimui, pavyzdžiui, dotacijų forma, bet apima ir atvejus, kai valstybė panaikina gavėjams pretenzijas, taigi netenka ir pajamų.

(40) Komisija mano, kad atleidimas nuo mokesčių A ir atleidimas nuo mokesčių B yra valstybės pagalba, nes tai susiję su mokesčiais, kurie yra valstybės ištekliai ir aiškiai suteikia atrankinį pranašumą ELVO, kuri kitu atveju turėtų sumokėti tas skolas. Atleidimas taip pat aiškiai priskiriamas valstybei, nes įvykdytas taikant priemones, kurių imasi valstybės institucijos (t. y. įstatymas atleidimo nuo mokesčių A atveju ir mokesčių administravimo institucijos sprendimas grąžinti mokesčius atleidimo nuo mokesčių B atveju). Kadangi tarp valstybių narių transporto priemonių sektoriuje yra konkurencija ir vyksta prekyba, ELVO suteiktas finansinis pranašumas, palyginti su jos konkurentais, iškreipia arba gali iškreipti konkurenciją ir paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą.

([7]) Žr. su tuo susijusio 2008 m. balandžio 8 d. ETT sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-337/05, (dar nepaskelbtas) 42–49 punktus.

5.2.2. *Pranašumo kriterijus. Graikijos teiginys, kad ji veikė kaip privatus pardavėjas*

(41) Tačiau Graikija teigė, kad atleidimas nuo mokesčių A ir atleidimas nuo mokesčių B nėra valstybės pagalba, nes ELVO nesuteikiama jokio pranašumo, kurio ji nebūtų gavusi įprastomis rinkos sąlygomis. Iš tikrųjų, kaip teigiama šio sprendimo 23–26 konstatuojamosiose dalyse, Graikija teigia, kad veikė taip, kaip panašiomis aplinkybėmis būtų veikęs bet kuris privatus pardavėjas.

(42) Tokiam teiginiui negalima pritarti.

(43) Pirma, Komisija pažymi, kad kadangi Graikija teigia veikusi taip pat, kaip panašiomis aplinkybėmis būtų veikęs privatus pardavėjas, taikydama paramos priemones ELVO ji vis tiek naudojosi galiomis, kurios yra išimtinai valstybės sritis: specialus įstatymas mokesčių nurašymo pagal atleidimą nuo mokesčių A atveju ir mokesčių administravimo institucijos sprendimas atleidimo nuo mokesčių B atveju. Tai galios, kuriomis privatus pardavėjas niekada negalėtų pasinaudoti. Todėl iš esmės nesutinkama, kad Graikijos valstybė veikė kaip įprastomis sąlygomis veikiantis privatus veiklos vykdytojas ([8]).

(44) Be to, pateikdama papildomą argumentą, Komisija taip pat pažymi, kad Graikijos tvirtinimas, kad atsisakiusi mokesčių pretenzijų ji galėjo užtikrinti didesnę grynąją kainą (t. y. akcijų pardavimo kainą atėmus atsisakytas mokesčių pajamas) už savo ELVO akcijas, negu būtų galėjusi gauti pardavusi akcijas nenurašydama gautinų mokesčių, yra jokiais įrodymais nepagrįstas tvirtinimas (toks, kaip, pavyzdžiui, faktinės pardavimo kainos ir apskaičiuotos akcijų kainos palyginimas esant kitokiam scenarijui). Kadangi nėra bent menkiausio tai rodančio požymio, neįmanoma sutikti su Graikijos teiginiu, kad atleidimas nuo mokesčių turėjo komercinę prasmę.

(45) Taigi Komisija atmeta Graikijos teiginį, kad ji veikė kaip rinkos ekonomikos pardavėjas, ir mano, kad atleidimas nuo mokesčių A ir atleidimas nuo mokesčių B suteikė ELVO pranašumo, kurio ji nebūtų galėjus įgyti įprastomis rinkos sąlygomis.

5.2.3. *Išvados dėl valstybės pagalbos*

(46) Komisija mano, kad atleidimas nuo mokesčių A ir atleidimas nuo mokesčių B yra valstybės pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį.

5.3. **Derėjimas su bendrąja rinka**

5.3.1. *Tariamas derėjimas pagal valstybės pagalbos schemą N 11/91*

(47) Vykstant tyrimui Graikija teigė, jeigu būtų nustatyta, kad atleidimas nuo mokesčių A ir atleidimas nuo mokesčių B yra valstybės pagalba, bet kokiu atveju jiems būtų taikoma minėta schema, kuriai leidimą byloje N 11/91 suteikė Komisija, taigi ir jie derėtų su bendrąja rinka. Tačiau Komisija negali sutikti su 27 ir 28 konstatuojamosiose dalyse pateiktais Graikijos argumentais.

(48) Pirmiausia Komisija atkreipia dėmesį, kad Įstatymas Nr. 1892/90, kuris yra Komisijos sprendimo N 11/91 dalykas, taikomas tik tuo atveju, jei parduodama ar kitokia forma perduodama įmonė ar visas įmonės turtas arba didžioji dalis įmonės akcijų (Įstatymo Nr. 1892/90 49 straipsnis). Tačiau šiuo atveju privačiai šaliai parduota tik 43 % ELVO akcijų, o Graikijos Vyriausybė pasiliko 51 % akcijų. Taigi, remdamasi tuo, Komisija abejoja, ar schema taikoma ELVO dalinei privatizacijai.

(49) NET pripažinus, kad schema N 11/91 taikoma akcijų pardavimo sutarčiai, tos schemos sąlygų šiuo atveju nesilaikoma.

(50) Iš tikrųjų, net jei būtų pripažinta, kad taikant schemą karinių transporto priemonių gamybai netaikoma automobilių sektoriaus apibrėžtis, faktas yra tas, kad ELVO, kaip nurodyta pirmiau, be specialios karinės produkcijos gamina ir labai įvairias dvejopos paskirties ar civilines transporto priemones. Pačios ELVO civilinės paskirties produkcijos pakanka, kad bendrovė pagal schemą būtų laikoma automobilių gamintoja.

(51) Automobilių bendrovės, tokios kaip ELVO, privatizacijos atveju išankstinis pranešimas Komisijai yra esminis derėjimo su bendrąja rinka pagal schemą reikalavimas ([9]). Graikija nepranešė apie dalinę ELVO privatizaciją. Taigi pagal schemą atleidimas nuo mokesčių A ir atleidimas nuo mokesčių B negali būti laikomi suderinami su bendrąja.

5.3.2. *Kitas suderinamumo pagrindas*

(52) Graikija nepasiūlė jokio kito suderinamumo pagrindo ir Komisija nemano, kad pagalba gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka bet kokiu kitu teisiniu pagrindu.

([8]) Žr. 2008 m. gruodžio 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Ryanair*, T-196/04, (dar nepaskelbtas) 84, 85 ir 90 punktus.

([9]) Teismo praktika rodo, kad kai patvirtintoje pagalbos schemoje reikalaujama, kad apie tam tikrų formų pagalbą (pavyzdžiui, pagalba tam tikro sektoriaus įmonėms) būtų pranešta, tokiai pagalbai negalioja pagal schemą suteiktas leidimas ir apie ją reikia atskirai pranešti. Taigi, pranešimas yra esminis reikalavimas, o ne vien tik informacijos teikimas. Plg. 1995 m. liepos 6 d. sprendimo jungtinėse bylose *AIETEC et al.*, T-447/93, T-448/93 ir T-449/93, Rink. II-1971, 129 ir 135 punktus; 1997 m. sausio 14 d. sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-169/95, Rink. I-135, 28–29 punktus; 1999 m. gruodžio 15 d. sprendimo jungtinėse bylose *Freistaat Sachsen*, T-132/96 ir T-143/96, Rink. II-3663, 203 punktą; 2003 m. rugsėjo 30 d. sprendimo jungtinėse bylose *Freistaat Sachsen*, C-57/00 P ir C-61/00 P, Rink. I-9975, 114 *et seq.* punktus.

(53) Todėl Komisija mano, kad ELVO suteikta valstybės pagalba yra nesuderinama su bendrąja rinka.

5.4. **Pagalbos sumos nustatymas**

(54) Nederanti valstybės pagalba turi būti susigrąžinta iš ELVO. Tačiau, kaip Komisija pripažino sprendime pradėti procedūrą, daliai ELVO produkcijos, kuri susijusi su karine medžiaga, gali būti taikomas Sutarties 296 straipsnio 1 dalies b punktas. Tiek, kiek pagalba skirta šiai produkcijos daliai, ji neturėtų būti laikoma valstybės pagalba, nes ji buvo būtina esminiams Graikijos saugumo interesams apsaugoti. Tada kyla klausimas, kaip paskirstyti pagalbą tarp dviejų produkcijos dalių.

(55) Valstybės pagalba, kuriai taikomas šis sprendimas, nebuvo skirta konkrečiai veiklai, nes ji nebuvo skirta konkrečiam projektui finansuoti. Todėl Komisija turi nustatyti, kiek pagalbos teko karinei veiklai ir kiek jos teko civilinei veiklai. Apskaičiuoti sunku dar ir dėl to, kad ELVO neturėjo atskiros civilinės ir karinės veiklos apskaitos. Tokiomis aplinkybėmis Komisija grįs savo tyrimą santykiniu abiejų veiklos rūšių dydžiu. Todėl Komisija turi įvertinti santykinį kiekvienos veiklos rūšies svorį. Komisija mano, kad bet kuria ELVO suteikta, bet konkrečiai veiklai finansuoti neskirta valstybės pagalba kartu padengtos ankstesnės skolos ir ELVO suteiktas pranašumas finansuojant būsimą veiklą. Todėl nustatydama, kiek valstybės pagalbos teko civilinei ir kiek karinei veiklai, Komisija mano, kad tyrimas negali apimti vien tik civilinės ir karinės produkcijos atskyrimu (t. y. santykiniu kiekvienos veiklos rūšies svoriu) tais metais, kai suteikta parama, bet kad reikia atskirai vertinti šią dviejų rūšių veiklą per pakankamai ilgą laikotarpį. Tai, kad santykinis abiejų rūšių veiklos svoris skirtingais metais gali labai skirtis, taip pat pateisina kelerių metų vidurkio naudojimą. Iš tikrųjų, konkretūs metai negali būti tipiniai nustatant vidutinį dviejų rūšių veiklos padalijimą per ilgesnį laikotarpį.

(56) Kadangi nėra atskiros civilinės ir karinės produkcijos apskaitos, toks veiklos vertinimas atskirai bus apytikslis. Komisija mano, kad ELVO parduotos produkcijos padalijimas tarp karinių programų ir civilių klientų, kaip aiškina Graikija, yra priimtinas būdas apytiksliai atskirti ELVO civilės paskirties produkciją nuo karinės paskirties produkcijos, ir kad atitinkamai turėtų būti atskirtos įplaukos, gautos dėl atleidimo nuo mokesčių A ir atleidimo nuo mokesčių B ([10]).

([10]) Panašų apytikslį apskaičiavimą galima rasti 2008 m. liepos 2 d. Komisijos sprendime dėl valstybės pagalbos, kurią Graikija suteikė *Hellenic Shipyards*, byla C-16/04 (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje, bet galima rasti http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/).

(57) Graikija suteikė informacijos apie ELVO pardavimo atitinkamai karinėms programoms ir civiliams klientams kiekius. Remiantis laikotarpiu nuo 1987 iki 2000 m. imtinai, t. y. laikotarpiu, kai taikytas atleidimas nuo mokesčių, svertinis pardavimo karinėms programoms kiekių dalies vidurkis yra 79,9 %. Civiliams skirtos produkcijos dalis yra 20,1 %.

(58) Taikant šį santykį atleidimams nuo mokesčių, nesuderinama pagalba, kuri turi būti susigrąžinta iš ELVO (visos sumos skaičiuojant suapvalintos iki artimiausio sveiko valiutos vieneto), yra 1 193 753 186 GRD × 0,201 = 239 944 390 GRD atleidimo nuo mokesčių A atveju ir 3 546 407,89 EUR × 0,201 = 712 827,99 EUR atleidimo nuo mokesčių B atveju.

(59) Tačiau jei Komisija sutinka, kad 79,9 % bet kurių gautų valstybės pinigų būtų buvę skirti ELVO karinei veiklai finansuoti, ji taip pat privalo daryti išvadą, kad 79,9 % bet kurių bendrovės išleistų pinigų turėjo būti gauti iš karinės jos operacijų dalies. Kadangi didesnė ELVO veiklos dalis yra karinė ir kadangi ELVO neveda atskiros civilinės veiklos apskaitos, kyla pavojus, kad pagalbos, kuri teko civilinei veiklai, grąžinimas bus daugiausia finansuojamas iš lėšų, kuriomis kitu atveju būtų finansuojama karinė veikla. Taigi siekiant atkurti konkurencingą padėtį, kuri būtų vyravusi, jei nebūtų buvusi suteikta valstybės pagalba, ir siekiant užkirsti kelią tolesnės pagalbos skyrimui civilinei veiklai, Graikija turės užtikrinti, kad pagalba būtų grąžinta tik iš ELVO civilinės veiklos pajamų ([11]).

(60) Šiuo sprendimu nedaromas poveikis pozicijai, kurios Komisija gali laikytis dėl konkrečių priemonių suderinamumo pagal bendrosios rinkos taisykles, susijusias visų pirma su viešaisiais pirkimais ir koncesijomis,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

239 944 390 GRD ir 712 827,99 EUR valstybės pagalba, kurią Graikija neteisėtai suteikė ELVO, pažeisdama Sutarties 88 straipsnio 3 dalį, yra nesuderinama su bendrąja rinka.

([11]) Žr. Sprendimą byloje C-16/04, minimą 10 išnašoje, visų pirma jo 340 *et seq.* punktus.

2 straipsnis

1. Graikija iš gavėjo susigrąžina 1 straipsnyje minimą pagalbą. Pagalba susigrąžinama išskirtinai iš ELVO pajamų, gaunamų iš jos civilinės veiklos.

2. Susigrąžintinoms sumoms taikomos palūkanos, skaičiuojamos nuo sumų išmokėjimo pagalbos gavėjui dienos iki jų faktinio susigrąžinimo dienos.

3. Palūkanos apskaičiuojamos pagrindinei sumai ir susikaupusioms palūkanoms pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 V skyrių ([12]).

3 straipsnis

1. 1 straipsnyje minima pagalba turi būti susigrąžinama nedelsiant ir veiksmingai.

2. Graikija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie jį dienos.

4 straipsnis

1. Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Graikija Komisijai pateikia šią informaciją:

a) bendrą sumą (pagrindinę sumą ir palūkanas), kurią turi sugrąžinti gavėjas (šiuo atžvilgiu Graikija visų pirma turi nurodyti tikslią 634 088,99 EUR grąžinimo dieną pagal atleidimą nuo mokesčių B (žr. 14 konstatuojamosios dalies antrą brūkšneliu pažymėtą įtrauką);

b) išsamų priemonių, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis siekiant laikytis šio sprendimo, aprašymą;

c) dokumentus, kuriais įrodoma, kad gavėjui nurodyta grąžinti pagalbą.

2. Graikija informuoja Komisiją apie nacionalinių priemonių, kurių imamasi šiam sprendimui įgyvendinti, pažangą iki visiško 1 straipsnyje minimos pagalbos susigrąžinimo. Komisijai pateikus paprastą prašymą Graikija nedelsdama pateikia informaciją apie priemones, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis siekiant laikytis šio sprendimo. Graikija taip pat pateikia išsamią informaciją apie iš gavėjo jau susigrąžintas pagalbos sumas ir palūkanas.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Graikijos Respublikai.

Briuselis, 2009 m. kovo 24 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė

([12]) 2004 m. balandžio 21 d. Reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

Informacija apie gautos, susigrąžintinos ir jau susigrąžintos pagalbos sumas

Pagalbos gavėjo pavadinimas	Pagal schemą gautos pagalbos bendra suma (*)	Susigrąžintinos pagalbos bendra suma (*) (pagrindinė suma)	Jau grąžinta bendra suma (*)	
			Pagrindinė suma	Susigrąžinimo palūkanos

(*) Milijonas nacionaline valiuta.